

ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

«Εισβολέας» από την Ασία

Το ασιατικό φύκι ήδη εντοπίστηκε στο Ιόνιο όπου αφανίζει κάθε άλλο είδος θαλάσσιας ζωής

Ενα φύκι «εισβολέας», που σταδιακά καταλαμβάνει τη Μεσόγειο, αντικαθιστώντας και αφανίζοντας κάθε άλλο είδος ζωής, θεωρείται η μεγαλύτερη απειλή για το ελληνικό θαλάσσιο οικοσύστημα. Το φύκι είναι ασιατικό, λέγεται «Ουντάρια» και ήδη άρχισε να εξαπλώνεται στο Ιόνιο πέλαγος. Η σχετική ανακοίνωση έγινε σε ημερίδα με θέμα: «Οι επικίνδυνοι δρόμοι της ενέργειας στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια», που διοργανώθηκε από τους Οικολόγους - Πράσινους και την Οικολογική

Το φύκι μεταφέρεται μέσα στο ύδωρ έρματος των μεγάλων καραβιών και αποτελεί τη μεγαλύτερη απειλή για το ελληνικό θαλάσσιο οικοσύστημα

Κίνηση Θεσσαλονίκης. Στην ημερίδα αναλύθηκαν θέματα, όπως οι σχεδιαζόμενοι πετρελαγωγοί στα Βαλκάνια και οι κίνδυνοι από αυτούς, η θαλάσσια ρύπανση από πετρελαιοειδή και τα είδη «εισβολείς», ο αγώνας Μπουργκάς (Πύργος) - Αλεξανδρούπολη, οι επιπτώσεις του λιγνιτικού ενεργειακού μοντέλου, οι σχεδιασμοί για νέα πυρηνικά εργοστάσια στα Βαλκάνια, η χάραξη μιας εναλλακτικής ενεργειακής πολιτικής, οι προοπτικές ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η εξοικονόμηση, η ενίσχυση των συλλογικών μέσων μεταφοράς κ.λπ., αλλά και οι κοινωνικοπολιτικές παράμετροι που αλληλοδιαπλέκονται με τις κυρίαρχες ενεργειακές επιλογές.

«Τέσσερις αγωγοί για τη μεταφορά πετρελαίου σε μια μικρή και «κλειστή» θάλασσα, σαν τη δική μας, συνεπάγονται ανυπολόγιστες συνέπειες από τα θαλάσσια είδη - «εισβολείς», εκτός από την πετρελαιορύπανση», επισήμαναν οι ομιλητές. Οι ίδιοι τόνισαν πως «ζωντανόι οργανισμοί από άλλες θάλασσες απειλούν να εισβάλουν σε μεγάλες ποσότητες και να καταστρέφουν τα θαλάσσια οικοσυστήματά μας, αν τα προγράμματα μεταφοράς πετρελαίου γίνουν πραγματικότητα και δε ληφθούν οι προφυλάξεις που προβλέπονται από τις ειδικές διεθνείς συνθήκες».

Από τη Γαλλία

Σύμφωνα με τους επιστήμονες, «ένα είδος τροπικού φυκιού, που ξεκίνησε από τη Γαλλία, αφού πέρασε και κατέλαβε την Ιταλία μέσα σε τέσσερα χρόνια, απλώνεται ήδη και στη χώρα μας. Πρόκειται για το φύκι «Ουντάρια Πινάτιφντα» ("Undaria pinnatifida"), γνωστό ως «ασιατικό φύκι», ("asian kelp")».

Τις ανακοινώσεις έκανε ο κορυφαίος ερευνητής της θαλάσσιας βιολογίας και οικολογίας, δόκτωρ Adam Benovic. Ο δρ Benovic, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Ζάγκρεμπ, εξπέρ στους κλάδους «Θαλάσσια Βιολογία - Οικολογία», «Καλλιέργεια των υδρόβιων οργανισμών», «Προστασία του Περιβάλλοντος», δημοσιοποίησε ένα από τα σημαντικότερα και παγκο-

σμίως μοναδικά συγγράμματα έρευνας γύρω από τη «βιολογία και οικολογία των νέων ειδών στην καλλιέργεια των υδρόβιων οργανισμών».

Όπως λέει ο πανεπιστημιακός, αυτό το είδος του φυκιού - «εισβολέα» προέρχεται από τη βόρεια Ασία και εισέβαλε στη Μεσόγειο, μεταφερόμενο με σπόρια μέσα στο

ύδωρ έρματος των μεγάλων καραβιών που έφταναν στη Γαλλία. Με τη μικρή αύξηση στην ετήσια θερμοκρασία, οι συνθήκες στάθηκαν ακόμη ευνοϊκότερες για την ανάπτυξη του. Αποτέλεσμα είναι να εξαπλώνεται πολύ γρήγορα, σχηματίζοντας λιβάδια που αντικαθιστούν και εξαφανίζουν κάθε άλλο είδος φυκιού και κάθε άλλο είδος

θαλάσσιος βλάστησης. Ως συνέπεια, εξαφανίζεται το πλαγκτόν.

«Τραγικά αποτελέσματα»

Επειδή το πλαγκτόν είναι το κύριο στήριγμα της διατροφικής αλυσίδας του θαλάσσιου οικοσυστήματος, δημιουργείται σημαντική διαταραχή με τραγικά αποτελέσματα:

1 Καταρρέει τελείως το οικοσύστημα. Το πλούσιο σε βιοποικιλότητα θαλάσσιο οικοσύστημα μετατρέπεται σε... μονοκαλλιέργεια του φυκιού «Ουντάρια Πινάτιφντα».

2 Πολύ μεγάλη ζημιά στην τοπική οικονομία: μείωση της ποσότητας των ψαριών στο ένα δέκατο, μέχρι και ολοκληρωτική εξαφάνισή τους, μαζί με κάθε άλλο είδος ζωής, όπως έχει ήδη συμβεί σε πολλά σημεία της Γαλλίας και της Ιταλίας.

Αυτό που προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία είναι η ταχύτητα με την οποία μεταδίδεται, με την οποία εξαπλώνεται από θάλασσα σε θάλασσα. «Αν αρχίσουν να έρχονται μεγάλα τάνκερ να φορτώνουν πετρέλαιο από τους αγωγούς που θα καταλήγουν στις παραλίες μας, στο νερό που θα αδειάζουν θα περιέχονται ακόμη περισσότεροι ξένοι προς το περιβάλλον μας οργανισμοί, με ακόμη μεγαλύτερους κινδύνους για τη χώρα μας», σημειώνουν οι οικολόγοι.

Μοιάζει απίστευτο, αλλά πρόκειται μάλλον για το μεγαλύτερο κίνδυνο που έχει ως σήμερα απειλήσει το θαλάσσιο περιβάλλον της χώρας μας και που είναι πια «προ των πυλών», σημειώνουν οι οικολογικές οργανώσεις. «Οι θάλασσές μας είναι πάρα πολύ μικρές για να μπορέσουν να αντέξουν μια τετραπλή τέτοια απειλή, μιας και τα νέα προγράμματα μεταφοράς πετρελαίου προβλέπουν τέσσερις αγωγούς, οι οποίοι θα καταλήγουν εντός και περίγυψ της χώρας μας, και εκατοντάδες τάνκερ μεγίστου μεγέθους να διασχίζουν τα νερά μας. Περίπου 7.000 διαφορετικά είδη ταξιδεύουν κάθε χρόνο σε όλο τον κόσμο, σε διαφορετικά κλίματα. Πολλά από αυτά καταφέρνουν και επιβιώνουν. Αυτά μπορεί να είναι μικρόβια, φυτά ή θαλάσσιοι μικροοργανισμοί και ψάρια. Σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξε επιμόλυνση των θαλάσσιων και των θαλάσσιων ειδών με πολύ επικίνδυνους μικροοργανισμούς και υπήρξαν περιπτώσεις με ψάρια που είχαν μέσα τους δηλητήριο και προκάλεσαν θάνατο σε όσους τα έφαγαν. Διάφορα τέτοια, σοβαρά περιστατικά, είχαν ως αποτέλεσμα να αναπτυχθεί και να υπογραφεί η διεθνής "Συνθήκη Διαχείρισης Ύδατος Έρματος" ("Ballast Water Management Convention") με την τελική της μορφή το Φεβρουάριο του 2004. Μέχρι στιγμής, σε κανένα λιμάνι του κόσμου δε στάθηκε δυνατόν να εφαρμοστούν οι συνθήκες προστασίας και καθαρισμού του νερού έρματος από τα είδη "εισβολείς" που μεταφέρεται», δηλώνουν οι οικολόγοι.

Μετατίθενται οι κίνδυνοι

«Μέχρι σήμερα, ο κίνδυνος των εισβολέων δεν υπήρχε καθόλου για τη θάλασσά μας, γιατί δε γινόταν φόρτιση πετρελαίου (και αποφόρτιση νερού) στις περιοχές μας. Με τα καινούργια δεδομένα, στην ουσία, οι κίνδυνοι αυτοί που ηραπήσαν σε άλλες χώρες, μετατίθενται στην Ελλάδα και την Αδριατική. Η Τουρκία, με σκοπό να γίνει ανταγωνιστική στη δημιουργία των άλλων τριών αγωγών οι οποίοι θα τους πάρουν την "πελατεία" που είχαν σε μονοπώλιο στα στενά του Βοσπόρου, φτιάχνει νέο, δικό της αγωγό, δημιουργώντας και δεύτερη εστία εισβολέων οργανισμών, λίγα χιλιόμετρα νοτιότερα από τον αγωγό της Αλεξανδρούπολης, διπλασιάζοντας τους κινδύνους για το βόρειο Αιγαίο...», επισήμαναν οι ομιλητές στην ημερίδα.

«Δε μας ενημέρωσαν»

Οι οικολόγοι τονίζουν μάλιστα ότι «κάποιοι αποφασίζουν για μας, εν αγνοία μας, γιατί κανένας δε μας ενημέρωσε για τις συνέπειες γύρω από τα προγράμματα μεταφοράς πετρελαίου, στα οποία συμμετέχει κατά κύριο λόγο και η Ελλάδα. Βισατήκαμε να χαρούμε, όταν μάθαμε για τον αγωγό που θα άλλαζε τα μονοπώλια προς όφελος δικών μας και των χωρών φιλικών προς εμάς. Τώρα πρέπει να μελετήσουμε τις συνέπειες που μέχρι τώρα ήταν απρόβλεπτες».